

administrativt Forgodtbefindende. Man gaaer, hvad Klager vedrører, ud fra den Forudsætning, at der foreligger en Sag, som skal procederes, men man mangler Domstole til at domme, og staaer altså her overfor det administrative Skjøn. Jeg vil være meget villig til at stemme for en anden Form i disse Sager. Grundloven har i sin § 77 aabnet Borgerne Leilighed til at inddrage Klagerne over Dyrigheds personer til Domstolene. Man kan bygge videre i den Retning, eller tye til de andre Steder bestaaende administrative Retter med en sand Procedure mellem de tvende Parter i disse Sager. Men Forholdet er endnu for Tiden et andet hos os, og man kan ikke gaae ud fra et almindeligt, ubestemt, svævende Ønske om at opnaae visse Rettigheder og Garantier, idet man forudsætter en anden Tingenes Tilstand, og derefter giver Love under den nuværende, som er en anden. Denne halve Forandring er i mine Tanker høist mislig; den foregriber en fremtidig Ordning, og søger at raade Bod paa Ulemper, der vel kunne eksistere, men som ad anden Vej maade bortryddes. Thi i sidste Instans er det dog overladt den overordnede Dyrighed at afgjøre Sagen efter sit Skjøn, uden derfor at angive Grundene eller at staae til Ansvar, saa at det, man opnaaer, er saare Lidet. Gaaer man den foreslaaede Vej, kunde det derfor let være muligt, at man ikke opnaaer hvad man virkelig ønsker. Men, som jeg alt har sagt, saaledes som Forordningen af 15de December 1820 nu engang foreligger, skal jeg stemme for det Forslag, som er stillet af den allerede nævnte ærede Rigsdagsmand, idet jeg forbeholder mig ved Sagens tredje Behandling, dersom dette Forslag skulde finde Majoritet, dertil at stille et Endringsforslag. Jeg har ikke tidligere stillet Endringsforslag dertil, da jeg ikke kunde vide, hvilket Forslag der gik igjennem, og Endringsforslaget maatte da være stillet til dem alle.

Kampmann: Det var ikke min Tanke, at forlange disse Forhandlinger ved Udtalelser fra min Side; men der er faldet Øtringer under Forhandlingerne, som jeg dog troer, at der bør stilles andre Øtringer ligeoverfor. Det forekommer mig, at man under Behandlingen af den hele Sag har opfattet Under-

dyrighedernes Stilling fra en noget forkeert Side; man har saaledes udtalt sig, som om den Tilladelse, Underdyrighederne have til at holde Erklæringerne hemmelige, var Noget, hvorpaa de maatte sætte Priis, og at der derfor var Tale om at foretage Noget, som kunde være Embedsmændene ubehageligt, naar man gik ind paa en Lov som denne. Naar En indgiver en Ansøgning eller Klage, saa skjønner jeg ikke rettere, end at denne Ansøgning eller Klage maa antages at være rettet til den Autoritet, som i denne Sag har at decidere, har at afgive Resolution, altså enten vedkommende Minister eller paagældende Dyrighed. Nu kan Ministeriet, Mellemautoriteterne, kort sagt, den Autoritet, hvem Afgjørelsen tilkommer, ikke tage nogen Beslutning i Sagen, førend de fornødne Oplysninger ere indhente, og da sædvanlig fra de underordnede Dyrigheder. Nu mener jeg, i det Mindste har jeg altid opfattet Sagen saaledes, at den Erklæring, som Dyrigheden har at afgive, egentlig kun er en Udtalelse fra den underordnede Autoritet til den overordnede, og han har naturligtvis kun at følge Sandheden, sin Overbeviisning om, hvad der er det Rette i det foreliggende Tilfælde. Om Underdyrigheden nu vil meddele den Vedkommende, som denne Sag angaaer, hvad han har erklæret over Ansøgningerne eller ikke, det er Noget, hvormed det strengt taget ikke skulde tilkomme den erklærende Dyrighed at tage Bestemmelse; han kan i Almindelighed gjøre det, fordi det er ham klart, at Forholdet er saaledes, at der ikke kan være Noget til Hinder for, i dette Tilfælde at meddele de Oplysninger eller Erklæringer, som han har givet om Sagen; men jeg paastaar dog, at i Grunden er han stillet ikke den, som er raadig over Sagen; det, han har at gjøre, er ifkun at udtale sig over Sagen til den Autoritet, som skal tage Beslutning i samme. Skal man her tale om, hvad der er behageligt eller ubehageligt for vedkommende Embedsmand, da forekommer dette mig at være et underordnet Moment; behageligt er det vel i Regelen for ham at meddele, hvad han har erklæret, i alt Fald for derved at have enhver Mistanke om, at der kunde eksistere Motiver til hans Erklæring,